

Datum 2023-03-25

Dnr 512-1401-2023

Ändringshistorik

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2023-02-21	1	Maria Noro-Larsson	Upprättat
2023-03-25	1	Maria Noro-Larsson	Fastställd

Restaureringsplan för Natura 2000-området Jöns-Erskölen (SE0720356) inom projektet LIFE RestoRED

LIFE19 NAT/SE000172

Summary

This document provides a brief overview of the measures that will take place in the LIFE RestoRED project at the Natura 2000 site Jöns-Erskölen (SE0720356). Location of different actions can be seen in the maps in the end of this document.

Om projektet

Projektet LIFE RestoRED arbetar med att restaurera skötselkrävande naturtyper, mestadels betesmarker och slåtterängar. Arbetet utförs inom Natura 2000-områden under åren 2021 till 2027. Naturtyperna som restaureras finns med på den rödlista för naturtyper som EU tagit fram. Arbetet som omfattas av den här restaureringsplanen utförs av Länsstyrelsen i Jämtlands län. Läs mer om projektet på webbplatsen <https://www.liferestored.se/>.

Uppgifter om området

Natura 2000-område: Jöns-Erskölen (SE0720356)

Län: Jämtlands län

Kommun: Berg

Förvaltare/kontaktperson på Länsstyrelsen: Bodil Carlsson

Koordinater för restaureringsområde: 6923540 N, 454407 E (SWEREF99 TM)

Viktiga kontaktpersoner/organisationer i Natura 2000-området:

(inhämta tillstånd för publicering från personer som anges med namn)

Lars Back, områdesförvaltare

Beskrivning av objektet

Jöns-Erskölen är en fjällfäbod på Skorvdalsfjällets östsluttning i Bergs kommun, cirka 10 kilometer sydväst, fågelvägen, från Klövsjö. Fäbodvallen ligger på cirka 600 meters höjd över havet och omges av vidsträckt barrskog och stora myrområden. Natura 2000-området innefattar den öppna vallen men även omkringliggande bryn och en skogsridda inne på vallen. Vegetationen är mestadels av gräshedstyp med fuktängspartier i svackorna. Månlåsbräken (*Botrychium lunaria*), ormrot (*Bistorta vivipara*), ängsskallra (*Rhinanthus minor*), liten blåklocka (*Campanula rotundifolia*), stagg (*Nardus stricta*) och vårbrodd (*Anthoxanthum odoratum*) är arter som har påträffats i området.

Fäboden är tidigare bestått av minst fem vallar. Sammanlagt finns ett 20-tal byggnader från 1800-talet. Delar av vallen har brukats traditionellt fram till 1999. Cirka halva området har en flora som är svagt påverkad av gödsling, men det är länge sedan djur gick på vallen. Två vallar slås fortfarande. Vallen nyttjas som högsommarvall och ingick i tidigare i ett fäbodsystem med vår- och höstvall som låg närmare byn. Fram till 1999 efterbetades även vallarna. Fortsatt slåtter och om möjligt återtagen beteshävd rekommenderas för området i bevarandeplanen.

Syfte och mål med åtgärderna i projektet

I det här området ska naturtypen trädklädd betesmark 9070 ges en stärkt ekologisk status genom att områdets utvecklingsmarker börjar betas. Diskussioner kommer också föras om möjligheter till efterbete på övriga delar av Natura 2000-området. Vid slutet av projektet ska förutsättningarna vara goda för fortsatt bete i skogspartierna och helst med möjlighet till efterbete på de omgivande slåtterängarna.

Allmänheten och sakägare ska ha fått kunskap om projektet genom skyltning.

Tabell 1. Naturtyper som omfattas av projektåtgärder

Naturtypskod	Natura 2000-naturtyp (namn)	Areal (ha)
9070	Trädklädd betesmark	1,9

Åtgärder som är aktuella i Natura 2000-området Jöns-erskölen

Tabell 2. Planerad omfattning av projektåtgärder

Action	Namn	Längd (m)	Area (ha)	Antal
A2.1	Framtagande av restaureringsplan			1
C1.1	Röjning och avverkning		1,9	
C1.2	Restaureringsbete		1,9	
C2.1	Stängsling	324		
C4	Artskötsel/skapa biotop		0,16	
D1	Fotodokumentation			1
D2.1	Uppföljning av naturtyper			1
D5.2	Planering och utvärdering av åtgärder för pollinerare		0,1	
D5.3	Planering och utvärdering av skapande av död ved		0,06	
E1.1	Obligatorisk projektskylt			1

Beskrivning av åtgärderna

Action A2.1 Framtagande av restaureringsplan

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2023-12-31

Genomförs: 2023-01-01 till 2023-03-31

Beskrivning: Ta fram en åtgärdsplan som innehåller planerade åtgärder inom projektet LIFE RestoRED för området Jöns-Erskölen.

Action C1.1 Röjning och avverkning

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023-05-01 till 2023-12-31

Beskrivning: Området som ska betas ska röjas upp och vissa träd ska tas ner för att öka ljusinsläpp till marken för bättre förutsättningar för bete. Dock ska vissa lövträd samt träd med spår från tidigare betesbruk sparas. Luckor för ökat ljusinsläpp mot den norra slåtterängen är önskvärt. Död ved bör skapas på levande träd genom veteranisering som imiterar djurnag i samband med röjningsinsatserna. Blommande träd och buskar för pollinatörer bör undantas från röjningen och möjligen skyddas även från betande djur. Det som ska tas ner markeras ut i fält.

Action C1.2 Restaureringsbete

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2027-08-31

Genomförs: 2023-08-01 till 2026-12-31

Beskrivning: Djur kommer gå att beta på skogsdelarna av vallen samtidigt som slåtter på ängarna pågår, detta för tillsynens skull. En blandning av djur i olika storlekar kan förekomma men helst får, getter eller mindre nötras eller hästar. Betesområdet är litet och det räcker med några få djur under några dagar per år för att området ska betas igenom ordentligt. Området är vidare lågproduktivt så effekten av bete kommer kvarstå under lång tid. Då djuren betat igenom ordentligt kan de släppas på efterbete på övriga vallen efter överenskommelse med övriga markägare.

Action C2.1 Stängsling

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2025-03-31

Genomförs: 2023-06-30 till 2024-12-31

Beskrivning: Området som betas kommer stängslas in med elstängsel. Stängslet bör dras så djuren har möjlighet att gå till vattenförande dike eller bäck för att dricka.

Action C4. Artskötsel/skapa biotop

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023-05-01 till 2023-12-31

Beskrivning: Genomförs i samband med röjningsarbetet i området. Överlappar med D5.2 och D5.3 åtgärder för pollinatörer och skapande av död ved. Receptsamlingar för åtgärder för död ved och polinatörer som tagits fram kommer användas men eventuellt kommer fränsteg göras för död ved då det är främst brist på solbelyst kulturved i detta landskap.

Action D1.Fotodokumentation

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2021-03-31 till 2026-12-31

Beskrivning: För att dokumentera effekten av restaureringsåtgärderna kommer foton att tas på strategiska platser före restaureringsåtgärder och efter genomförda åtgärder.

Fotpunkterna finns utmärkta på karta nedan. Fotodokumentation sker också under genomförandet av projektet och publiceras som en enkel rapport på projektets webbplats <https://www.liferestored.se/>.

Action D2.1 Utvärdering av bevarandestatus för naturtyper

Möjlig tidsperiod: 2026-03-01 till 2027-02-28

Genomförs: 2026-03-01 till 2026-12-31

Beskrivning: Efter genomförd restaurering ska en bedömning göras om statusen för de naturtyper som restaurerats har förbättrats. Bedömningen sker genom observationer på plats och kan genomföras av den som ansvarat för restaureringen, eller en särskild inventerare. Data från genomförda inventeringar av arter och naturtyper används också som underlag för bedömningen. Bedömningen kommer slutligen att registreras i Naturvårdsverkets databas NNK.

Action D5.2 Planering och utvärdering av åtgärder för pollinerare

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023-05-01 till 2023-12-31

I samband med restaureringsåtgärder kommer särskild hänsyn tas till pollinerarnas framtida miljö. Inom området kommer blommande buskar och träd att undantas från röjning särskilt i solbelysta lägen. Buskar och blommande träd som sparas kommer eventuellt att stängslas in så betande djur inte kan beta ner dem. Åtgärderna finns utmärkta på kartor nedan. För planeringen av pollinerarnas miljö har projektets receptsamling för möjliga åtgärder använts och efter genomförd restaurering kommer insatsen att utvärderas och dokumenteras i projektets databas.

Resultaten kommer publiceras på projektets webbplats <https://www.liferestored.se/>.

Action D5.3 Planering och utvärdering av skapande av död ved

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023-05-01 till 2023-12-31

Beskrivning: I samband med avverkning av träd inom action C.1 kommer död ved att skapas. Några tallar i området kan komma att veteraniseras genom katning eller lämnas som högstubbar om de för byggnadernas skull bör tas ner. Diskussioner kommer också föras om att i området sätta upp/spara död kulturved i solbelyst läge (detta även för att gynna kulturvedslavar). Åtgärder finns utmärkt på kartor nedan. För planeringen av vilken död ved som ska skapas har projektets checklista använts och efter genomförd avverkning kommer insatsen att utvärderas och dokumenteras i projektets databas.

Action E1.1 Obligatorisk projektskylt

Möjlig tidsperiod: 2021-03-01 till 2026-12-31

Genomförs: 2023-05-01 till 2023-08-31

Beskrivning: En skylt som beskriver projektets arbete kommer att sättas upp. Placeringen av skylten finns utmärkt på karta nedan.

Kartor

Bild 1 Översiktskarta, Natura 2000-området Jöns-Erskölen
Overview for the site Jöns-Erskölen

Bild 1. Översiktskarta Natura 2000-området Jöns-Erskölen

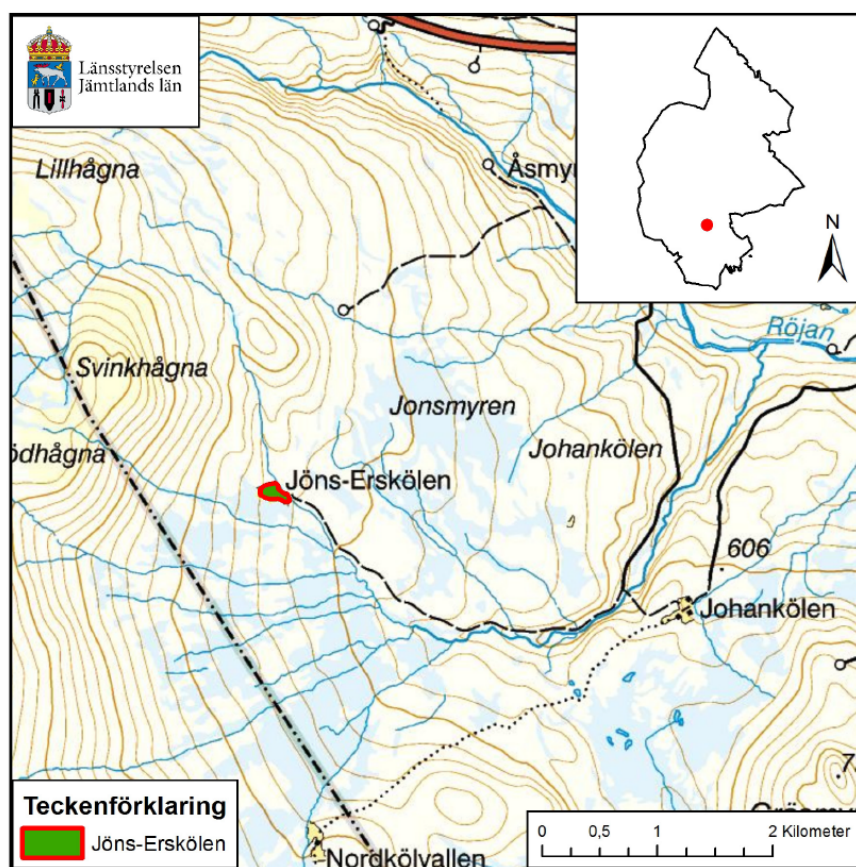
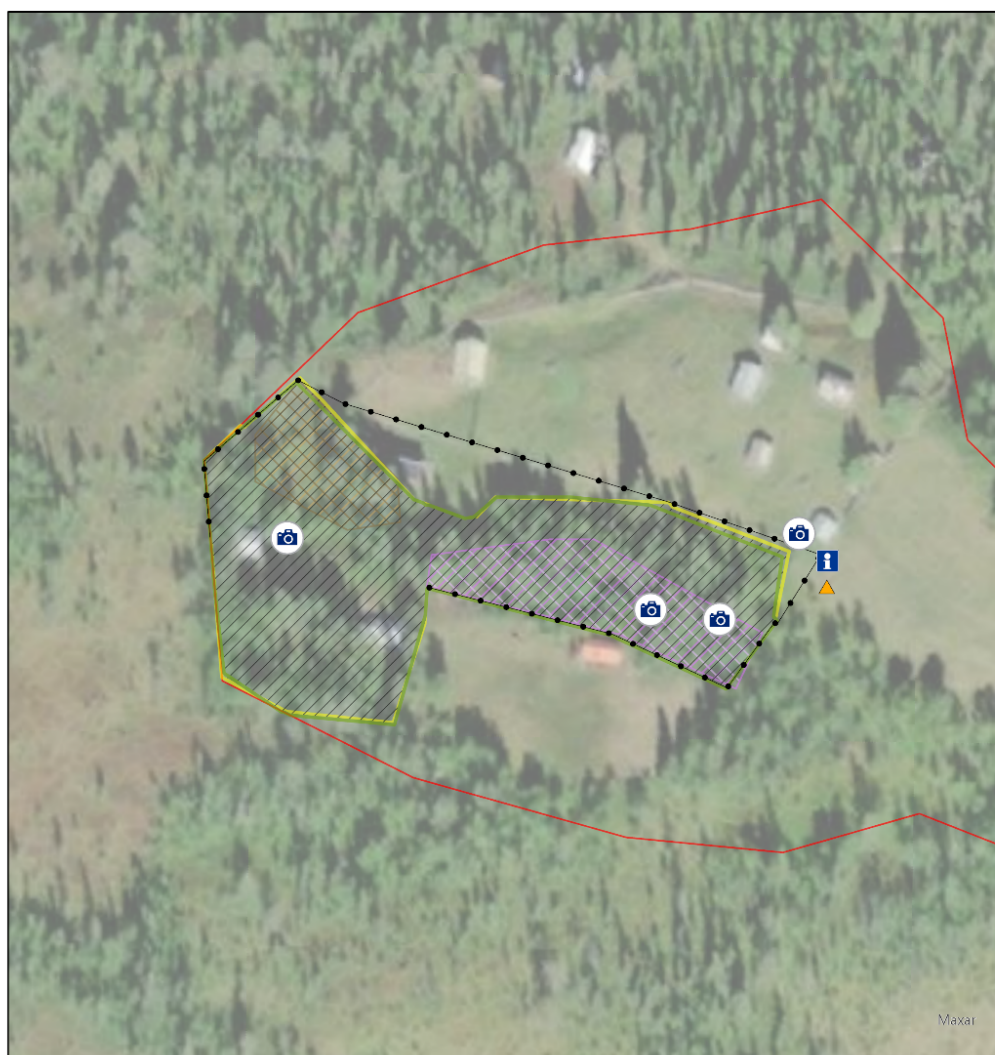

Bild 2 Detaljkarta, åtgärder som genomförs i projektet.
Detailed map for measures in the project

Bild 2. Detaljkarta över åtgärder inom Natura 2000-området Jöns-Erskölen

□ NV VicNatur Riksintrasse Natura 2000 Habitatdirektivet (SCI)

▲ A2 - Restaureringsplan

■ E1.1 - Obligatorisk projektskylt

● C2.1 - Stängsling

▨ C1.1 - Røjning

▨ C1.2 - Restaureringsbete

▨ D5.2 - Uppföljning åtgärder för pollinerare (receptsamlingen)

▨ D5.3 - Uppföljning av död ved (checklistan)

📷 Ist_lrr_foto

0 40Meters

LIFE-programmet

Den här restaureringsplanen har producerats med stöd av Europeiska kommissionens LIFE-program. Ståndpunkter och faktainnehåll representerar projektet LIFE RestoRED och representerar inte nödvändigtvis Europeiska kommissionens eller byrån CINEAs uppfattning eller ståndpunkt.

Läs mer om LIFE-programmet på EU-kommissionens webbplats:

<https://ec.europa.eu/easme/en/life>